II

(Neleģislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2021/334

(2021. gada 23. februāris)

par rīkojuma projektu, ko Rumānija paziņojusi attiecībā uz informāciju par augļu un dārzeņu virsmapstrādi ar pesticīdiem

(izziņots ar dokumenta numuru C(2021) 1096)

(Autentisks ir tikai teksts rumāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu [1] par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un jo īpaši tās 45. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1169/2011 45. panta 1. punktu Rumānijas iestādes 2020. gada 5. martā paziņoja Komisijai rīkojuma projektu par papildu obligāto marķēšanas prasību 39. panta 1. punkta nozīmē, saskaņā ar kuru uzņēmējiem patērētāji jāinformē par augļu un dārzeņu virsmapstrādi ar pesticīdiem ("rīkojuma projekts").

(2) Regulā (ES) Nr. 1169/2011 ir noteikti vispārīgi principi, prasības un pienākumi, kas reglamentē pārtikas produktu informāciju un jo īpaši pārtikas produktu marķēšanu. Šajā sakarā Regulas (ES) Nr. 1169/2011 9. panta 1. punktā un 10. pantā ir uzskaitītas visas ziņas, kas jānorāda uz pārtikas produktiem saskaņā ar 10. līdz 35. pantu un ievērojot tajos paredzētos izņēmumus.

(3) Regulas (ES) Nr. 1169/2011 39. panta 1. punktā paredzēts, ka papildus 9. panta 1. punktā un 10. pantā minētajām obligātajām ziņām dalībvalstis saskaņā ar 45. pantā noteikto procedūru var pieņemt pasākumus, kuri paredz, ka ir jānorāda papildu obligātās ziņas konkrētiem pārtikas veidiem vai kategorijām, pamatojoties uz kādu no iemesliem, kas saistīti ar sabiedrības veselības aizsardzību, patērētāju tiesību aizsardzību, krāpšanas novēršanu vai rūpniecisko un komerciālo īpašumtiesību, izcelsmes norāžu, reģistrēta izcelsmes apzīmējuma aizsardzību un negodīgas konkurences novēršanu.

[1] OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.

(4) Nosakot valsts pasākumus, kas paredz informēt patērētājus, ka pēc ražas novākšanas augļu un dārzeņu virsma ir apstrādāta ar pesticīdiem, rīkojuma projektā ir noteiktas papildu obligātās ziņas par konkrētām pārtikas produktu kategorijām Regulas (ES) Nr. 1169/2011 39. panta 1. punkta nozīmē. Tāpēc jāpārbauda tā saderība ar iepriekš minētajām minētās regulas prasībām un Līguma par Eiropas Savienības darbību noteikumiem.

(5) Rīkojuma projekta 1. pantā ir paredzēti nosacījumi, kas uzņēmējiem jāievēro, lai nodrošinātu, ka patērētāji tiek pareizi, pilnīgi un precīzi informēti par augļu un dārzeņu virsmapstrādi ar pesticīdiem.

(6) Rīkojuma projekta 2. pantā ir paredzēts, ka uzņēmējiem, izmantojot skaidri redzamu marķējumu, ir jāinformē patērētāji par to, ka tirgū laistajiem augļiem un dārzeņiem ir bijusi virsmapstrāde ar pesticīdiem, un jāsniedz skaidra informācija par to, kā pareizi rīkoties ar produktiem/izmantot tos, vajadzības gadījumā norādot, ka būtu jāizvairās no attiecīgo produktu mizas patēriņa.

(7) Rīkojuma projekta 3. pantā ir paredzēts, ka uzņēmēji šo informāciju sniedz, izvietojot rīkojuma projekta pielikumā paredzēto tekstu tieši blakus augļiem un dārzeņiem to tirdzniecības vietas plauktā. Rīkojuma projekta pielikumā ir prasīts, ka jāsniedz šāda informācija: brīdinājums "šo produktu virsma ir apstrādāta ar pesticīdu", "pesticīda nosaukums", kas jāaizpilda uzņēmējam, brīdinājums, ka "jāizvairās no šo produktu mizas patēriņa", un "darbību/izmantošanas nosacījumi", kas jāaizpilda uzņēmējam.

(8) Pēc tam, kad Komisija 2020. gada 6. februāra vēstulē pieprasīja paskaidrojumus, Rumānijas iestādes 2020. gada 5. marta vēstulē paskaidroja, ka rīkojuma projekts attiecas uz pesticīdu klātbūtni uz pārdošanai piedāvāto augļu un dārzeņu virsmas gadījumos, kad uzņēmēji pēc ražas novākšanas veic augļu un dārzeņu virsmapstrādi ar pesticīdiem, lai saglabātu augļu un dārzeņu svaigumu.

(9) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1107/2009 ([2]), paredzēti noteikumi, kas reglamentē augu aizsardzības līdzekļus un aktīvās vielas, kuras šie līdzekļi satur. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 28. pantu augu aizsardzības līdzekļi, arī tie, kas paredzēti virsmapstrādei pēc ražas novākšanas, ir jāapstiprina, lai šos līdzekļus varētu laist tirgū un lietot dalībvalstīs. Šajā sakarā tiem veic rūpīgu drošības novērtējumu, lai cita starpā nodrošinātu cilvēka veselības aizsardzību, kurā ietilpst patērētāju drošība. Augu aizsardzības līdzekļu lietošanai jāatbilst Regulas (EK) Nr. 1107/2009 55. pantā noteiktajām prasībām.

(10) Lai nodrošinātu tādu pārtikas produktu drošumu, kas apstrādāti ar augu aizsardzības līdzekļiem, pesticīdu atlieku līmenis šādos produktos, to skaitā augļos un dārzeņos, nepārsniedz maksimālos atlieku līmeņus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 396/2005 ([3]). Vēl viens Regulas (EK) Nr. 396/2005 princips ir tāds, ka maksimālie atlieku līmeņi nedrīkst būt augstāki par tiem, kas vajadzīgi saskaņā ar labu lauksaimniecības praksi, citiem vārdiem – ne augstāki par tiem, kas vajadzīgi noteikta kaitīgā organisma apkarošanai, un ka tiem ir jābūt patērētājiem drošiem.

(11) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 ([4]) 14. panta 1. punktu pārtiku nedrīkst laist tirgū, ja tā nav nekaitīga.

(12) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 ([5]) dalībvalstīm ir pienākums veikt izpildes darbības, ja ir pārsniegti maksimālie atlieku līmeņi.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

(13) Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011 ([6]) ir izklāstīti īpaši marķēšanas noteikumi attiecībā uz konservantu vai citu ķīmisku vielu izmantošanu uz citrusaugļiem.

(14) Pārtikas preces, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 178/2002 prasībām un apstrādātas ar augu aizsardzības līdzekļiem, kuri atbilst Regulas (EK) Nr. 1107/2009 prasībām un kuri atstāj atliekas, nepārsniedzot maksimālos atlieku līmeņus, kas noteikti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 396/2005, uzskatāmas par nekaitīgām patērētāju veselībai. Dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai to tirgū laistie augļi un dārzeņi atbilstu Savienības prasībām attiecībā uz maksimālajiem pesticīdu atlieku līmeņiem pārtikā un barībā. Šajā sakarā Rumānijas iestādes nav paskaidrojušas, kāpēc pienācīgi kontroles un izpildes pasākumi, kas pašlaik ir spēkā, netiek uzskatīti par pietiekamiem, lai nodrošinātu attiecīgo augļu un dārzeņu nekaitīgumu.

(15) Pamatojoties uz saskaņotām Savienības prasībām par augu aizsardzības līdzekļu atļaušanu un izmantošanu un to maksimālajiem atlieku līmeņiem augļos un dārzeņos, kurās ietverts rūpīgs zinātnisks novērtējums par augu aizsardzības līdzekļu drošumu, un ņemot vērā izpildes un uzraudzības noteikumus, kas jāievēro dalībvalstu kompetentajām iestādēm, nav pamatotas vajadzības noteikt papildu valsts obligātās prasības attiecībā uz pārtikas produktu informāciju vai marķēšanu saistībā ar pesticīdu atliekām, pamatojoties uz sabiedrības veselības aizsardzības apsvērumiem.

(16) Ņemot vērā iepriekš minēto, rīkojuma projekts nav pamatots ar sabiedrības veselības aizsardzības apsvērumiem, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1169/2011 39. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

(17) Kas attiecas uz sniegto pamatojumu saistībā ar patērētāju aizsardzību, rīkojuma projekta pasākumos nav ievērots proporcionalitātes princips, jo tie pārsniedz to, kas nepieciešams patērētāju tiesību aizsardzības mērķa sasniegšanai.

(18) Turklāt rīkojuma projektā paredzētā marķēšanas prasība "vajadzības gadījumā norādīt, ka būtu jāizvairās no attiecīgo produktu mizas patēriņa", rada nepareizu iespaidu patērētājiem par augļu un dārzeņu nekaitīgumu, liekot domāt, ka produkti ir droši tikai tad, ja tiek ievērots šis īpašais izmantošanas nosacījums, t. i., tad, kad produkts ir nomizots. Tādējādi tā maldīgi liek uzskatīt, ka būtu pietiekami informēt patērētājus, nevis izņemt no tirgus pārtiku, kas neatbilst pārtikas drošuma prasībām. Ierosinātā marķēšanas prasība maldinātu patērētājus un nepamatoti kaitētu visiem tirgū esošajiem augļiem un dārzeņiem, kas marķēti saskaņā ar rīkojuma projektu. Tāpēc šāda marķēšanas prasība būtu pretrunā Regulas (ES) Nr. 1169/2011 7. pantam. Turklāt šīs prasības formulējums ir neprecīzs, un nav skaidri norādīts, saskaņā ar kādiem kritērijiem tā ir piemērojama.

(19) Turklāt tas, ka Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011 ir paredzēti tikai īpaši marķēšanas noteikumi attiecībā uz konservantu vai citu ķīmisku vielu izmantošanu uz citrusaugļiem, vienlaikus cenšoties sasniegt patērētāju tiesību aizsardzības mērķi, liek secināt, ka šā mērķa sasniegšanai šādu marķēšanas prasību noteikšana visu veidu augļiem un dārzeņiem nav nepieciešama.

(20) Ņemot vērā iepriekš minēto, rīkojuma projekts nav pamatots ar patērētāju tiesību aizsardzības apsvērumiem, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1169/2011 39. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

(21) No iepriekš minētā novērtējuma izriet, ka Rumānijas iestādes nav pamatojušas, pamatojoties uz vismaz vienu no Regulas (ES) Nr. 1169/2011 39. panta 1. punktā minētajiem iemesliem, kāpēc ir nepieciešamas papildu obligātās ziņas, kas izklāstītas rīkojuma projektā.

(22) Ņemot vērā šos apsvērumus, Komisija 2020. gada 4. jūnijā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1169/2011 45. panta 3. punktu ir sniegusi negatīvu atzinumu par rīkojuma projektu. 2020. gada 5. jūnijā Komisija negatīvo atzinumu paziņoja Rumānijas iestādēm.

(23) Attiecīgi Rumānijas iestādes būtu jālūdz nepieņemt paziņoto rīkojumu.

(24) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

([6]) Komisijas Īstenošanas regula Nr. 543/2011 (2011. gada 7. jūnijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari (OV L 157, 15.6.2011., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Rumānija nepieņem 2020. gada 5. martā paziņoto rīkojuma projektu attiecībā uz prasību uzņēmējiem informēt patērētājus par augļu un dārzeņu virsmapstrādi ar pesticīdiem.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2021. gada 23. februārī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Stella KYRIAKIDES